

Lovforslag nr. L 82

Folketinget 2015-16

Fremsat den 10. december 2015 af miljø- og fødevareministeren (Eva Kjer Hansen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse

(Ophævelse af forbud mod gødskning og sprøjtning på § 3-beskyttede arealer)

§ 1

I lov nr. 179 af 24. februar 2015 om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse foretages følgende ændringer:

1. § 2, nr. 2-6, og § 5, stk. 2, ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2016.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes med henblik på ophævelse af forbuddet mod gødskning og sprøjtning på § 3-beskyttede arealer, som træder i kraft den 1. september 2017, jf. lov nr. 179 af 24. februar 2015 om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse § 2 (herefter "gødsknings- og sprøjtning forbuddet"). Venstre anførte sammen med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Konservativt Folkeparti i betænkning til lovforslag L 94, jf. Folketingstidende 2014-15, B, at partierne ville trække ændringen vedrørende § 3-arealerne tilbage, såfremt der skete et regeringsskifte efter det næste folketingsvalg. Regeringen har anført i regeringsgrundlaget Sammen for fremtiden fra juni 2015, at regeringens miljøpolitik bygger på grøn realisme, og at indsatsen skal lægges, hvor det er mest relevant. Med dette lovforslag følger regeringen op på ovennævnte erklæring i betænkningen til L 94 og bidrager til at levere på formuleringen i regeringsgrundlaget om at lempe den nuværende § 3-beskyttelse af eng- og græsarealer.

Dette lovforslag indgår i den fødevarer- og landbrugspakke, som ligeledes blev bebudet i regeringsgrundlaget, og som tager udgangspunkt i beslutningsforslag B 39, jf. Folketingstidende 2014-2015, 1. samling, A, B 39 som fremsat, fremsat den 2. december 2014 af Venstre, Konservativt Folkeparti, og Dansk Folkeparti.

2. Hovedpunkter i lovforslaget

2.1 Gældende ret

Ved lov nr. 179 af 24. februar 2015 vedtog Folketinget et forbud mod gødskning og sprøjtning på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3 (lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 med senere ændringer). Forbuddet vil skulle træde i kraft den 1. september 2017. Efter naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3, må der ikke foretages ændringer i tilstanden af heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev, når disse opfylder nogle angivne størrelseskriterier. Forbuddet mod gødskning og sprøjtning går videre end forbuddet mod at foretage tilstandsændringer, da gødsknings- og sprøjtning forbuddet indebærer, at disse aktiviteter fremadrettet vil være forbudt, uanset om gødskning og sprøjtning har fundet sted som en del af den hidtidige lovlige drift af arealerne. Endvidere vedtog Folketinget en mulighed for, at ministeren i helt særlige tilfælde kan dispensere fra forbuddet og en mulighed for, at ministeren kan ekspropriere råderet over ejendom til gennemførelse af forbuddet, når forbuddet i det konkrete tilfælde må anses for at udgøre et ekspropriativt indgreb.

2.2 Regeringens overvejelser og den foreslåede ordning

Danmark har en stærk fødevarer- og landbrugssektor, som skaber arbejdspladser og eksport. Fødevarerhvervet er vækstmotor i dele af Danmark, der er ramt af mangel på arbejdspladser og muligheder for udvikling. Sektoren er under stigende pres fra den globale konkurrence. I en tid hvor erhvervet er presset økonomisk, vil regeringen sikre, at erhvervet ikke pålægges nye økonomiske byrder, men understøttes i at blive bedre rustet til at øge råvaregrundlaget, og samtidig se på, hvordan man kan opnå mest miljø for penge.

Regeringens hensigt er at målrette reguleringen, sådan at den fremtidige naturindsats fokuseres mod de områder, hvor effekten er størst, og sådan at der samtidig tages højde for rimelige vilkår for erhvervet. Regeringen finder ikke, at et generelt forbud mod gødskning og sprøjtning på alle § 3-beskyttede arealer er udtryk for en rimelig og målrettet regulering.

De § 3-beskyttede arealer fordeler sig ikke jævnt på de danske landbrugsbedrifter. Nogle landbrug ville derfor kunne blive ramt urimelig hårdt, og for nogle bedrifter ville det betyde, at de kunne rammes så hårdt, at det ville udgøre ekspropriation. Regeringen vil med dette lovforslag sikre, at de danske landbrug ikke udsættes for indgreb med så vidtrækkende konsekvenser.

Landbrugserhvervet skal have mulighed for at drive landbrug på en hensigtsmæssig måde. Naturindsatsen bør i højere grad funderes på at skabe incitamenter for en frivillig plejeindsats, der hvor en sådan indsats giver mening, og ikke ved at pålægge erhvervet generelle indskrænkninger i landbrugsdriften.

Det er regeringens intention, at landbrugserhvervet ikke skal pålægges yderligere økonomiske byrder. Forbuddet mod gødskning og sprøjtning på § 3-beskyttede arealer ophæves derfor forud for ikrafttræden den 1. september 2017, sådan at ingen landbrugsbedrifter bliver berørt af forbuddet.

En ophævelse af forbuddet mod at gødske og sprøjte på § 3-beskyttede arealer vil betyde, at hidtidig lovlig drift med gødskning og sprøjtning kan fortsættes, dvs. med samme mængde og hyppighed. Intensivering af driften, der vil medføre en tilstandsændring på arealerne, vil forudsætte dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Ophævelsen af gødsknings- og sprøjtning forbuddet er ikke i strid med Danmarks direktivmæssige forpligtelser. Da forbuddet ikke er trådt i kraft, betyder ophævelsen, at retstilstanden som den er i dag fortsættes uændret. Det betyder, at der på de beskyttede arealer gælder et forbud mod at foretage tilstandsændringer efter naturbeskyttelseslovens § 3, men i overensstemmelse med hidtidig regulering ikke et generelt forbud mod at gødske og sprøjte. Hermed kan hidtidig lovlig drift fortsætte, dvs. den drift der har været på arealerne, da de blev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødsknings- og sprøjtning forbuddet ville have understøttet opfyldelsen af de overordnede målsætninger i en række EU-direktiver. Der vil i forbindelse med vandområdeplanerne for 2015-2021 blive taget stilling til kompenserende tiltag for kvælstof og fosfor med henblik på opfyldelse af de danske forpligtelser efter vandrammedirektivet.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at ophævelsen af gødsknings- og sprøjtning forbuddet kan ske inden for rammerne af EU-direktiverne. Eventuel påvirkning som følge af fortsat gødskning og sprøjtning kan håndteres med konkrete indsatser på baggrund af vandområde-planer og Natura 2000-planer.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil have positive administrative konsekvenser for staten. Der blev ved vedtagelsen af gødsknings- og sprøjtning forbuddet estimeret en engangsudgift for staten på 3,8 mio. kr. til revision af eksisterende økologitilsagn. Denne udgift vil bortfalde ved den foreslåede ophævelse af gødsknings- og sprøjtning forbuddet.

Lovforslaget vurderes ikke at få økonomiske konsekvenser for staten.

For så vidt angår kommunerne blev det forudsat, at der ville ske en lempelse i kommunernes tilsynsopgave, da kommunerne efter forbuddet ikrafttræden alene skulle påse, at forbuddet blev overholdt, frem for at fastslå, hvad der har været hidtidig lovlig drift på det enkelte areal. Der forventedes en mindre stigning i ansøgning om dispensation til sprøjtning samt potentielt en midlertidig stigning i antallet af forespørgsler om, hvorvidt et konkret areal er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Samlet set vurderes den foreslåede ophævelse ikke at have væsentlige administrative eller økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Lovforslaget har ikke administrative eller økonomiske konsekvenser for regionerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Der blev ved vedtagelsen af gødsknings- og sprøjtning forbuddet estimeret erhvervsøkonomiske konsekvenser på op til i alt 47,1 mio. kr. pr. år. Estimatet af erhvervsøkonomiske konsekvenser udgøres af mindre udbytte på arealerne og øget forpagtningsafgift, da § 3-beskyttede arealer efter forbuddets indførelse ikke kan indgå i bedriftens harmoniareal, på op til 43,4 mio. kr. pr. år. Hertil kommer bortfald af økologisk arealtilskud på estimeret 3,7 mio. kr. pr. år, da økologiske bedrifter ikke kan opnå økologiske arealtilskud på arealer, der omfattes af forbuddet, da økologisk arealtilskud gives som compensation for ophør af brug af sprøjtemidler. I henhold til gældende EU-lovgivning kan der ikke gives EU-tilskud til foranstaltninger, som i forvejen er fastsat ved krav i national lovgivning, fordi det i disse tilfælde ikke er muligt at gennemføre foranstaltningerne på frivillig basis.

Det tidligere Miljøministerium beregnede, at der som en konsekvens af det estimerede driftstab mv. kunne være et potentielt jordværditab på op til i alt 1,17 mia. kr.

For ca. 150 bedrifter ville gødsknings- og sprøjtning forbuddet have haft virkning på mere end 20 ha, og disse bedrifter ville dermed have kunnet opleve et årligt driftstab på 30.000 kr. eller mere. Der er tale om mindre end 1,5 % af de ca. 10.500 bedrifter, der i alt ville blive berørt af forbuddet. Herudover ville ca. 81 % af de berørte bedrifter blive ramt af forbuddet på 5 ha eller derunder. Tabet for disse bedrifter ville være på op til 7.500 kr. årligt. Beregningerne blev foretaget på baggrund af et gennemsnitligt driftstab på 1.000 kr./ha og tab af harmoniareal på 500 kr./ha, som var opgjort af Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi ved Københavns Universitet (IFRO).

De nævnte tab tager udgangspunkt i et estimat af, at ca. 36.400 ha ville blive ramt af forbuddet. I estimatet er ikke medregnet arealer med en 0-norm (arealer der ikke er tildelt en gødningsnorm efter regler fastsat i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække). Det blev fastlagt, at ca. 155 ha havde et miljøbetinget tilskud (og en midlertidig 0-norm), hvoraf ca. 88 ha var økologisk drevet, hvorfor de ikke forventedes at blive ramt af forbuddet mod gødskning.

De erhvervsøkonomiske konsekvenser bortfalder ved den foreslåede ophævelse af gødsknings- og sprøjtning forbuddet.

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige administrative konsekvenser for erhvervet.

I forbindelse med behandlingen af forslaget om et forbud mod gødskning og sprøjtning blev det anført, at forbuddet indførtes som generel, erstatningsfri regulering, men at det ikke kunne udelukkes, at forbuddet under særlige omstændigheder kunne ramme så intensivt, at der ville være tale om ekspropriation. På denne baggrund foresloges en adgang for miljøministeren til at ekspropriere mod fuld erstatning eller til at dispensere fra forbuddet. Ved en ophævelse af forbuddet bortfalder risikoen for at nogle rammes på en måde, så der kan blive tale om ekspropriation.

Forslaget har i udkast været sendt til Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER). TER vurderer, at forslaget ikke indeholder nye administrative konsekvenser.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Da gødsknings- og sprøjtning forbuddet ikke er trådt i kraft, betyder ophævelsen, at der ikke ændres på påvirkningen af de beskyttede arealer i forhold til i dag. Der vil således ikke ske en forringelse af naturbeskyttelsen set i forhold til i dag, jf. afsnit 2.2. En række positive effekter som blev forudsat ved vedtagelsen af forbuddet vil dog bortfalde ved den foreslåede ophævelse.

Det blev ved vedtagelsen af gødsknings- og sprøjtningforbuddet forudsat, at forbuddet ville bidrage væsentligt til at sikre bedre forhold for de arter og den biodiversitet, som er tilknyttet naturtyper med ekstensiv drift, herunder særligt enge og strandenge, fordi tilførsel af kvælstof og anvendelse af sprøjtemidler påvirker artsrigdommen på de berørte arealer negativt.

Der er risiko for, at afgræsningen af visse arealer ophører som følge af, at foderværdien bliver for lav til at opretholde den hidtidige drift, hvis forbuddet mod gødskning opretholdes. Afgræsning af engene bør fortsætte af hensyn til at sikre så gode forhold som muligt for de lyskrævende dyre- og plantearter. DCE har for Natur- og Landbrugskommissionen vurderet, at effekterne af fortsat gødskning og sprøjtning generelt vil være mere alvorlige end effekterne af eventuelt ophørt afgræsning.

Den positive effekt på biodiversitet på de berørte arealer bortfalder ved den foreslåede ophævelse af gødsknings- og sprøjtningforbuddet.

Gødsknings- og sprøjtningforbuddet ville endvidere have understøttet opfyldelsen af de overordnede målsætninger i habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, ved at forbedre levesteder for arter også uden for Natura 2000-områder, ligesom sprøjtningforbuddet ville have understøttet Sprøjtemiddelstrategi 2013-2015 og ville understøtte krav i EU's rammedirektiv for bæredygtig anvendelse af pesticider (artikel 12b i 2009/128/EF) om at begrænse brugen af plantebeskyttelsesmidler i beskyttede områder. Bestemmelsen i rammedirektivet vurderes dog at være tilstrækkeligt opfyldt med øvrige eksisterende tiltag.

Endelig ville gødsknings- og sprøjtningforbuddet have bidraget til opfyldelsen af målsætningerne i vandrammedirektivet og dermed målsætningerne for de udpegede akvatiske Natura 2000-områder. Det er forudsat, at forbuddet vil betyde en reduktion af kvælstoftilførslen til vandmiljøet. Denne nedgang i kvælstoftilførslen indgår som indsats i udkast til vandområdeplaner 2015-2021. Der er tale om ca. 140-270 ton kvælstof i kystvande. Ved en ophævelse af forbuddet vil reduktionen i kvælstoftilførslen bortfalde. Se herom i afsnit 7 nedenfor.

7. Forholdet til EU-retten

Det foreslås at forbuddet ophæves, og det vil derfor ikke kunne indgå som en indsats i Danmarks biodiversitetsstrategi.

Endvidere vil det ikke indgå som et bidrag til at indfri målsætningen om at stoppe tilbagegangen i biodiversitet inden udgangen af 2020, som Danmark politisk har forpligtet sig til over for EU og FN.

Som det fremgår af afsnit 6, ville gødsknings- og sprøjtningforbuddet have bidraget til opfyldelsen af vandrammedirektivets mål og dermed også til naturdirektivernes mål for akvatiske naturtyper og levesteder for arter i Natura 2000-områder. Der vil i forbindelse med vandområdeplanerne for 2015-2021 blive taget stilling til vandområdets påvirkning

af kvælstof og fosfor med henblik på opfyldelse af de danske forpligtelser efter EU-vandrammedirektivet.

Som det fremgår ovenfor, ville gødsknings- og sprøjtningforbuddet derudover også have bidraget til at forbedre levesteder for arter også uden for Natura 2000-områder, som er omfattet af naturdirektivernes overordnede målsætninger, men som ikke er omfattet af specifikke mål om at skabe bedre levesteder. En ophævelse af forbuddet er derfor ikke i strid med naturdirektivene, da den gældende beskyttelse af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 fortsættes uændret.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (herefter "havstrategidirektivet") har ifølge artikel 1 til formål at skabe en ramme, inden for hvilken medlemsstaterne skal træffe de fornødne foranstaltninger til at opnå eller opretholde en god miljøtilstand i havmiljøet senest i år 2020.

De landbaserede kilder til udledning af næringsstoffer til havmiljøet i de åbne havområder reguleres bl.a. via vandområdeplanerne, og indsatserne i vandområdeplanerne skal således fastsættes med henblik på også at opfylde målsætningerne i havstrategidirektivet.

Det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at ophævelsen af gødsknings- og sprøjtningforbuddet kan ske inden for rammerne af EU-direktivene. Eventuel påvirkning som følge af fortsat gødskning og sprøjtning kan håndteres med konkrete indsatser på baggrund af vandområdeplaner og Natura 2000-planer.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 28. september 2015 til den 26. oktober 2015 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F – Fagligt Fælles Forbund, 92-gruppen, Advokatrådet/Advokatsamfundet, Akademirådet, KORA – Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning, Arkitektforeningen, Bekæmpelsesmiddlerådets medlemmer, Biologiforbundet, Branchearbejdsmiljørådet Jord til Bord, Brancheorganisationen for Biogas, Brancheorganisationen for Decentral Kraftvarme, Brancheorganisationen for kommunal skadedyrsbekæmpelse, Bæredygtigt Landbrug, COWI A/S, DAKOFA – Dansk Kompetencecenter for Affald, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Botanisk Forening, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Energi, Dansk Energi Brancheorganisation, Dansk Entomologisk Forening, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Fjernvarme, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Fåreavl, Dansk Gartneri, Dansk Industri, Dansk Jagt- & Skovbrugsmuseum, Danske Juletræer, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Landbrugsrådgivning (DLBR), Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pattedyrforening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteværn,

Dansk Rideforbund, Dansk Skovforening, Dansk Solvarme Forening, Dansk Træforening, Dansk Træinformation, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Dansk Vandrelaug, Danske Anlægsgartnere, Dansk Falkejagtklub, Danske Landskabsarkitekter, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Regioner, Danske Svineproducenter, Danske Træindustrier, Danske Vandløb, Den Danske Dommerforening, Den Danske Nationalkomité for Geologi, Det Danske Fjerkræråd, Det Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Dommerfuldmægtigforeningen, DONG Energy, Dyrenes Beskyttelse, Energinet.dk, Energi- og Olieforum.dk, Energitilsynet, Ferskvandsfiskeriforeningen, Finansrådet, Foreningen af Bæredygtige Byer og Bygninger, Foreningen af Danske Biologer, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige (EnviNa), Foreningen af Vandværker i Danmark, Foreningen for Danske Biogasanlæg, Fredningskomiteen Lillebælt v/Bjørn Bennike, Friluftsrådet, GEUS, Greenpeace

Danmark, HedeDanmark, Hedeselskabet, KL, Kommunalteknisk Chefforening, LandBoUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsorganisationen Danske Fugleforeninger, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen for Gylleramte, Landsforeningen Praktisk Økologi, Mejeriforeningen, Miljøpartiet de Grønne, Nationalpark Thy, Nationalpark Mols Bjerger, Nationalpark Vadehavet, Nationalpark Skjoldungernes Land, Natur og Ungdom, NOAH, Praktiserende Landinspektørers Forening, RealDania, Retspolitisk Forening, ReturBat, Rigsrevisionen, Sammenslutningen af Danske Småøer, Skovdyrkerforeningerne, Skov & Landskab (Københavns Universitet), Småskovforeningen Danmark, Verdensnaturfonden (WWF), Verdens Skove, Videnscenter for Husdyrgødnings- og Biomasseteknologi, SEGES, Vindmølleindustrien og Økologisk Landsforening.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindredgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Mindredgift på 3,8 mio. kr. (engangsudgift) bortfalder.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslevet	Erhvervsøkonomiske konsekvenser på op til ca. 47,1 mio. kr. årligt bortfalder.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslevet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Nedgang i kvælstoftilførsel til kystvand på estimeret ca. 140-270 ton realiseres ikke.
Administrative konsekvenser for borgere	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	En ophævelse af gødsknings- og sprøjtningforbuddet vil betyde, at de forudsatte bidrag til opfyldelse af følgende bortfalder: Danmarks forpligtelser med henblik på indfrielse af målsætning om god økologisk tilstand i vandmiljøet i EU's vandrammedirektiv, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, herunder til Rådets direktiv 1992/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet) samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategirammedirektivet), samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/128/EF af 21. oktober 2009 om en ramme for Fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider, og Danmarks målsætning om at stoppe tilbagegangen i biodiversitet inden udgangen af 2020. Det er Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at ophævelsen af gødsknings- og sprøjtningforbuddet kan ske inden for rammerne af EU-direktiverne. Eventuel påvirkning som følge	

af fortsat gødskning og sprøjtning kan håndteres med konkrete indsatser på baggrund af vandområde-planer og Natura 2000-planer.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved lov nr. 179 af 24. februar 2015 om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse indførtes en ny § 3a i naturbeskyttelsesloven (ændringslovens § 2, nr. 2). Det fremgår af § 3a, at der ikke må foretages gødskning og sprøjtning på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om undtagelse fra forbuddet. Endvidere kan ministeren i helt særlige tilfælde dispensere fra forbuddet, og ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at meddele dispensation, herunder om vilkår og dokumentation. Reglerne i § 3a gælder alle naturtyper, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men forbuddet mod gødskning vil i praksis overvejende få betydning for eng- og strandengsarealer, hvorpå der har været en hidtidig lovlig drift med gødskning, svarende til ca. 36.400 ha. Forbuddet mod gødskning omfatter alle former for gødning, dvs. både kunstig gødning og husdyrgødning. Forbuddet omfatter ikke gødning afsat direkte på arealet fra græssende dyr. Forbuddet omfatter enhver form for brug og udbringning af sprøjtemidler.

Ved ændringsloven indførtes, i naturbeskyttelseslovens § 60 nye stykker 5-7, endvidere en adgang for ministeren til at ekspropriere råderet over ejendom til gennemførelse af forbuddet, når forbuddet i det konkrete tilfælde må anses for at udgøre et ekspropriativt indgreb (ændringsloven § 2, nr. 3). Spørgsmål om størrelsen på en eventuel ekspropriationserstatning kan påklages til Taksationskommissionen nedsat efter naturbeskyttelseslovens § 46 af ejere og brugere af den pågældende ejendom.

Endvidere indførtes med lovforslaget en adgang, i naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, for kommunalbestyrelsen til, når sprøjtning vil være den mest hensigtsmæssige løsning, at dispensere til specifikt målrettede enkeltforanstaltninger med sprøjtning mod invasive ikke-hjemmehørende arter mv. i de tilfælde, hvor det er nødvendigt af hensyn til bekæmpelse af invasive ikke-hjemmehørende arter eller ved forekomst af plantearter, der er giftige for husdyr af hensyn til en fortsat udnyttelse af arealet til græsning eller høslæt mv. (ændringslovens § 2, nr. 4). Som en konsekvens heraf tilføjedes

§ 3a, stk. 1, i naturbeskyttelseslovens § 71, stk. 4, nr. 4, hvorefter ministeren fastsætter regler om, i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår dispensationer kan meddeles efter naturbeskyttelseslovens § 65, med henblik på gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger på naturbeskyttelsesområdet (ændringslovens § 2, nr. 5).

§ 3a, stk. 1, blev desuden tilføjet i naturbeskyttelseslovens § 89, stk. 1, nr. 1, sådan at overtrædelse af gødsknings- og sprøjtning forbuddet kan straffes med bøde (ændringslovens § 2, nr. 6).

Endelig blev det ved lovforslaget vedtaget, at § 3a med tilhørende konsekvensændringer skulle træde i kraft den 1. september 2017, sådan at lodsejere fik mulighed for at indrette den jordbrugsmæssige drift efter forbuddet mod gødskning og sprøjtning, herunder tilpasse gødningsafsætningen i overensstemmelse med lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (ændringslovens § 5, stk. 2).

Det foreslås, at forbuddet mod at gødske og sprøjte på § 3-beskyttede arealer med tilhørende konsekvensændringer (ændringslovens § 2, nr. 2-6, og § 5, stk. 2) ophæves.

Herefter vil det fortsat være naturbeskyttelseslovens § 3, der regulerer adgangen til at gødske og sprøjte arealer, der er omfattet af bestemmelserne i § 3. Det betyder, at hidtidig lovlig drift med gødskning og sprøjtning kan fortsættes, dvs. med samme mængde og hyppighed. Intensivering af driften, der vil medføre en tilstandsændring på arealerne, vil forudsætte dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.

Til § 2

Det foreslås, at ophævelsen af gødsknings- og sprøjtning forbuddet træder i kraft den 1. juli 2016.

Det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt skyldes, at Regeringen ønsker, at det skal være lettere og billigere at drive virksomhed i Danmark. Et led heri er at gøre det nemmere for virksomhederne at holde sig orienteret om nye regler. Regeringen har derfor besluttet, at erhvervsrettet lovgivning som udgangspunkt træder i kraft enten den 1. januar eller den 1. juli. Dermed bliver det lettere at drive virksomhed.

Ikrafttræden før den 1. september 2017 vil betyde, at forbuddet ikke får virkning.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om ændring af lov nr. 179 af 24. februar 2015 om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse foretages følgende ændringer:

§ 2

I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013, som ændret ved § 2 i lov nr. 1630 af 26. december 2013, § 7 i lov nr. 1631 af 26. december 2013, § 3 i lov nr. 80 af 28. januar 2014, § 19 i lov nr. 86 af 28. januar 2014 og § 2 i lov nr. 1529 af 27. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. - - -

1. § 2, nr. 2-6, og § 5, stk. 2, ophæves.

2. Efter § 3 indsættes efter overskriften »Andre bestemmelser«:

»§ 3 a. Der må ikke foretages gødskning og sprøjtning på arealer, der er omfattet af bestemmelserne i § 3, stk. 2 og 3, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om undtagelser fra stk. 1.

Stk. 3. Miljøministeren kan i helt særlige tilfælde dispensere fra forbuddet i stk. 1.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om adgangen til at meddele dispensation efter stk. 3, herunder om vilkår og dokumentation.«

3. I § 60 indsættes som stk. 5-7:

»Stk. 5. Miljøministeren kan ekspropriere råderet over ejendom til gennemførelse af forbuddet i § 3 a, stk. 1, når forbuddet i det konkrete tilfælde må anses for at udgøre et ekspropriativt indgreb.

Stk. 6. Miljøministerens afgørelse om ekspropriation efter stk. 5 kan, for så vidt angår ekspropriationserstatningens størrelse, påklages til Taksationskommissionen nedsat efter § 46.

Stk. 7. Fristen for klage over afgørelse om ekspropriation efter stk. 5 er 4 uger fra den dag, afgø-

relsen er meddelt. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. Klageberettigede er ejere og brugere af den ejendom, som eksproprieres. Klagen indgives skriftligt til miljøministeren, der videresender klagen til Taksationskommissionen ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.«

4. I § 65, stk. 3, indsættes efter »§ 3, stk. 1-3,«: »§ 3 a, stk. 1, for så vidt angår sprøjtning,«.

5. I § 71, stk. 4, nr. 4, indsættes efter § »3, stk. 1-3,«: »§ 3 a, stk. 1,«.

6. I § 89, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »§ 3, stk. 1, 2 og 3,«: »§ 3 a, stk. 1,«.

§ 5. Loven træder i kraft den 1. marts 2015, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 2, nr. 2-6, træder i kraft den 1. september 2017.

Stk. 3-4. - - -

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2016.